НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 5 від 28 серпня 2026 р.)
Голова Науково-методичної ради
університету

_____Оксана ШИНКАРУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
спеціальність: І7 Терапія та реабілітація
освітньо-наукова програма: Фізична терапія, ерготерапія
статус навчальної дисципліни: обов'язкова
код дисципліни в освітньо-науковій програмі: ОК.9
мова навчання: українська

Київ – 2026

РОЗРОБНИК(И):
Олена ЛАЗАРЄВА, завідувач кафедри терапії та реабілітації, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
olazarieva@uni-sport.edu.ua
Ірина ЖАРОВА, професор кафедри терапії та реабілітації, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
izharova@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:
Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 17.08.2026 р., протокол № 22)

Завідувач кафедри _____ доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор Олена ЛАЗАРЄВА

ПОГОДЖЕНО:
Гарант освітньої програми _____ Олена ЛАЗАРЄВА

Начальник навчально-методичного відділу _____ Ольга Д'ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти _____ Сергій ПОПОВИЧ

Анотація освітнього компонента/практичної складової. Практика спрямована на формування компетентностей та набуття практичних навичок у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти до здійснення науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. Її зміст охоплює: проєктування, організація та проведення навчальних занять; оволодіння методами викладання; використання цифрових засобів і технологій в освітньому процесі; інтеграція результатів наукових досліджень у підготовку майбутніх фахівців з терапії та реабілітації; оцінювання результативності інноваційних освітніх рішень; розвиток педагогічної майстерності, академічної доброчесності, професійної комунікації та саморефлексії.

Обсяг практики – 3 кредити ЄКТС. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Annotation of the educational component/practical component. This practical training is designed to develop competencies and practical skills in students of the third (educational-scientific) level of higher education, enabling them to engage in academic and pedagogical activities within higher education institutions. Its scope encompasses: the design, organization, and delivery of academic classes; the mastery of teaching methods; the use of digital tools and technologies in the educational process; the integration of research findings into the training of future specialists in therapy and rehabilitation; the evaluation of the effectiveness of innovative educational solutions; and the development of pedagogical expertise, academic integrity, professional communication, and self-reflection.

The practical training carries a value of 3 ECTS credits. The final grade is determined based on the results of ongoing assessment and a pass/fail examination (credit test).

Мета освітнього компонента/практичної складової – формування готовності до здійснення освітньої, навчально-методичної та організаційної діяльності, набуття досвіду викладання дисциплін професійної підготовки, використання сучасних педагогічних технологій, цифрових освітніх ресурсів, викладання та оцінювання результатів навчання, інтеграція результатів наукових досліджень в освітній процес, розвиток педагогічної майстерності, академічної доброчесності, професійної комунікації та саморефлексії.

Перелік компетентностей, які формуються під час реалізації освітнього компонента/практичної складової відповідно
до освітньо-наукової програми «Фізична терапія, ерготерапія»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю
І7 Терапія та реабілітація

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК03. Здатність до самостійного навчання, безперервного професійного та наукового розвитку, автономної й відповідальної діяльності.
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	ФК06. Здатність здійснювати науково-педагогічну та проєктну діяльність у сфері фізичної терапії та ерготерапії, розробляти й застосовувати сучасні освітні підходи та технології на засадах академічної свободи, інклюзивності й поваги до культурного різноманіття. ФК07. Здатність прогнозувати вплив наукових досліджень у сфері фізичної терапії та ерготерапії на людину і суспільство, відповідати за отримані наукові результати, дотримуватися принципів дослідницької етики та академічної доброчесності у науковій, науково-педагогічній і професійній діяльності.

Обсяг освітнього компонента/практичної складової – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форма навчання	Види навчальних занять				Практика	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна					90	90
Заочна					90	90

Статус освітнього компонента/практичної складової: обов'язковий.

Передумови для реалізації освітнього компонента/практичної складової: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: Професійна поведінка, комунікація та інноваційні методи навчання; Проєктно-педагогічна практика;

на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти: Інноваційні методи викладання; Професійно-особистісний розвиток науковця; Проєктна діяльність в освіті та науці.

Програма освітнього компонента/практичної складової.

Тематичний план освітнього компонента/практичної складової

Номер і назва модулю	Кількість годин	
	денна форма	заочна форма
1. Ознайомлення з навчальною, методичною, науковою та організаційною діяльністю кафедри	12	12
2. Аналіз нормативних документів, що регламентують освітній процес у закладах вищої освіти. Ознайомлення та набуття навичок користування цифровими технологіями	12	12
3. Підготовка до проведення навчальних занять	24	24
4. Проведення навчальних занять	30	30
5. Підготовка та оформлення матеріалів для звітування, захист практики	12	12
Всього годин:	**90**	**90**

Зміст освітнього компонента/практичної складової

Модуль 1. Ознайомлення з навчальною, методичною, науковою та організаційною діяльністю кафедри.

Компетентнісний, студентоцентрований і діяльнісний підходи до організації навчального процесу на кафедрі. Особливості викладання у сфері терапії та реабілітації. Зв'язок теоретичної підготовки, наукових доказів і практичної діяльності в терапії та реабілітації. Методи та практико-орієнтовані технології викладання відповідно до мети заняття, змісту навчального матеріалу та очікуваних результатів навчання в терапії та реабілітації. Співвідношення методів, прийомів, технологій і моделей навчання. Проблемно-орієнтоване навчання та навчання, спрямоване на формування практичних і дослідницьких умінь в терапії та реабілітації.

Модуль 2. Аналіз нормативних документів, що регламентують освітній процес у закладах вищої освіти. Ознайомлення та набуття навичок користування цифровими технологіями.

Нормативно-правова база (Закони, Положення, Акти тощо), що регламентує освітній процес у вищій школі. Документи планування та здійснення освітнього процесу у вищій школі: стандарт вищої освіти, професійний стандарт, освітньо-професійна програма, навчальний план, робоча програма освітнього компонента, силабус, навчально-методичне забезпечення ОК. Функціональні обов'язки науково-педагогічного працівника. Дотримання академічної доброчесності. Сучасні концепції, принципи, методи, форми та технології навчання у вищій школі. Форми організації освітнього процесу в НУФВСУ: денна, дуальна, самостійна робота,

практична складова. Дистанційне та змішане навчання в сучасних умовах, їхні дидактичні можливості й обмеження. Ознайомлення з електронними освітніми ресурсами, системами управління навчанням, інтерактивними платформами та засобами цифрової комунікації в НУФВСУ. Визначення та встановлення взаємозв'язку наукової та викладацької діяльності. Науково-доказовий підхід до викладання у сфері терапії та реабілітації.

Модуль 3. Підготовка до проведення навчальних занять.

Встановлення цілей, програмних результатів та критеріїв оцінювання навчального заняття. Аналіз і вибір інноваційних методів викладання відповідно до цілей навчання. Розроблення навчального кейсу та проблемної ситуації з обраної тематики. Проєктування інтерактивного або симуляційного навчального заняття. Розроблення цифрового або змішаного навчального заняття. Використання сучасних наукових досліджень і знань для розроблення чи проєктування навчального заняття та розв'язання конкретних навчальних, практичних завдань заняття. Застосування штучного інтелекту для підготовки навчальних матеріалів, створення завдань, структурування інформації та формування зворотнього зв'язку. Перевірка достовірності згенерованої інформації й дотримання академічної доброчесності.

Модуль 4. Проведення навчальних занять.

Викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладі вищої освіти. Здійснювати педагогічну рефлексію та визначати напрями власного професійного розвитку.

Модуль 5. Підготовка та оформлення матеріалів для звітування, захист практики.

Розробка проєкту робочої програми та силабусу навчальної дисципліни. Розробка тестових ситуаційних завдань.

Очікувані результати реалізації освітнього компонента/практичної складової:

формування визначених освітньо-науковою програмою загальних та фахових компетентностей, завдяки:

знанням: теоретичні засади інноваційної освіти та сучасні підходи до організації освітнього процесу у закладах вищої освіти; можливості й обмеження інтерактивних, проблемно-орієнтованих, дослідницьких, проєктних, симуляційних і цифрових технологій; принципи проєктування освітніх занять відповідно до цілей, програмних результатів навчання та критеріїв оцінювання; способи інтеграції наукових доказів у навчальний процес; вимоги академічної доброчесності та відповідального використання цифрових інструментів і штучного інтелекту; принципи інклюзивного, етично відповідального й культурно чутливого викладання; підходи до оцінювання результативності навчальних методів і вдосконалення власної педагогічної діяльності.

умінням: аналізувати та обґрунтовано добирати інноваційні методи викладання з урахуванням змісту дисципліни й очікуваних результатів навчання; самостійно розробляти структуру навчального заняття, навчальні

завдання та критерії оцінювання; створювати навчальні кейси, проблемні ситуації, завдання для дослідницької та проєктної діяльності; використовувати цифрові технології для організації аудиторного, дистанційного та змішаного навчання; інтегрувати результати наукових досліджень у зміст навчальних занять і завдань; організовувати та проводити навчальні заняття, здійснювати педагогічну рефлексію та визначати напрями власного професійного розвитку.

Перелік результатів навчання, яких досягають під час реалізації освітнього компонента/практичної складової відповідно до освітньо-наукової програми «Фізична терапія, ерготерапія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація

Шифр	Результати навчання
РН	РН08. Здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері фізичної терапії та ерготерапії, розробляти й застосовувати сучасні методи та технології навчання, інтегрувати результати наукових досліджень в освітній процес, забезпечувати академічну доброчесність та інклюзивність освітнього середовища, визначати пріоритети власного безперервного професійного й наукового розвитку.

Порядок оцінювання результатів реалізації освітнього компоненту/практичної складової:

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю (оцінювання підготовки до проведення та проведення навчальних занять) та захисту практики.

Протягом практики здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю та виконання зазначених програмою індивідуальних завдань та робіт для захисту практики. Використовуються такі засоби оцінювання та розподіл балів, які може отримати здобувач:

Засоби оцінювання результатів реалізації освітнього компоненту/практичної складової та розподіл балів:

Номер і назва оціночного модуля	Засоби оцінювання	Кількість балів за види робіт та загальна кількість балів	
		денна форма	заочна форма
Модуль 3. Підготовка до проведення навчальних занять	Аналіз розробленого проєкту навчального заняття за обраною темою: - аналіз цілей, завдань - аналіз обраного методу викладання	 5 5	 5 5

	відповідно до цілей - систематизованість структурованість, логічність та актуальність матеріалу - науковий рівень матеріалу - майстерність та рівень використання цифрових інструментів і штучного інтелекту - аналіз вимог академічної доброчесності та етичного використання цифрових технологій - аналіз методів оцінювання	5 5 5 5	5 5 5 5
Модуль 4. Проведення навчальних занять	Аналіз проведеного навчального заняття: - аналіз володіння матеріалом - педагогічна майстерність - культура мовлення - взаємодія зі студентами - дотримання часу - самооцінювання та рефлексія	5 5 5 5 5 5	5 5 5 5 5 5
Модуль 5. Підготовка та оформлення матеріалів для звітування, захист практики	- аналіз проєкту робочої програми навчальної дисципліни - аналіз проєкту силабусу навчальної дисципліни - аналіз тестових ситуаційних завдань	20 5 5	20 5 5
	Усього:	**100**	**100**

Перед реалізацією освітнього компонента/практичної складової науково-педагогічний працівник відповідно до силабусу ознайомлює здобувачів вищої освіти із засобами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення оціночних практичних модулів здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 35 балів, до семестрового контролю не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення освітнього компоненту/практичної складової.

Захист практики проводиться у порядку, визначеним Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання та спорту України (нова редакція).

Рекомендовані основні та додаткові інформаційні ресурси:

Основні:

1. Національний університет фізичного виховання і спорту України. https://uni-sport.edu.ua/
2. Міністерство освіти і науки України. Офіційний вебсайт. https://mon.gov.ua/
3. Законодавство України. Офіційний вебпортал Верховної Ради України. https://zakon.rada.gov.ua/
4. Гавеля О. М. Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність викладача: методичні рекомендації до семінарських занять і самостійної роботи. Київ: НАКККіМ, 2021. 76 с.
5. Теоретико-методичні аспекти викладання компонентів освітніх програм у системі підготовки магістрів у педагогічних закладах вищої освіти: колективна монографія / за заг. ред. О. О. Момот, Ю. В. Зайцевої, В. В. Карманенка. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. 671 с.
6. Терещенко Л. А., Южакова Г. О. Формування навчальної мотивації студентів в умовах дистанційного та змішаного навчання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Психологія». 2025. Вип. 2. С. 147–154.
7. Задорожна-Княгницька Л. В., Нетреба М. М., Бодик О. П. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Одеса: Купрієнко С. В., 2022. 309 с.
8. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навчальний посібник. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
9. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с.
10. Татарнікова А. А., Цокур О. С. Інновації та науково-педагогічні дослідження в сфері вищої освіти: методичні рекомендації з організації самостійної роботи здобувачів другого та третього рівнів вищої освіти з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи». Одеса: Міжнародний гуманітарний університет, 2024. 54 с.

Додаткові:

1. Терещенко Л. А., Южакова Г. О. Психологічні особливості сприйняття навчального матеріалу студентами з посттравматичним досвідом. Наукові перспективи. 2025. № 8(62). С. 1571–1584.

2. Tereshchenko L. A., Savchenko H. V. Psychology and Pedagogics: Textbook. Vol. 1. Kyiv: Liudmyla Publishing House, 2024. 708 p.